

Kan frustration og utryghed være en belastning?

Krydspres ▶ Mange forandringer og jævnlige ændringer øger risikoen for stress i land, men ingen har tidligere undersøgt betydningen for fiskerne på havet

Af René Dandanell

Frustration! Nu må det være nok! Biologerne har ikke forstand på det!

Vi kender alle udtrykkene fra generalforsamlinger, som fiskerne bruger, når de er frustreret over de mange reguleringer og krav eller de årlige bestandsvurderinger, som de stilles overfor. Kritikken luftes når fiskere mødes og nogle gange beskrives regelværket som makværk af fiskerne.

Derfor er der stort fokus på at mindske bureaukratiet, så det bliver nemmere at være fisker. Det er også sket på enkelte områder, som melderegler og farvandskifte, men der er stadig en række reguleringer, der fører til usikkerhed og frustration blandt fiskerne.

De forandringer, der jævnlige sker, er blandt andet usikkerheden om næste års kvoter. I år er der endda stadig tvivl om kvo-

terne for i år. Ændringer i e-log'en, som kan føre til bøder, hvis dokumenterne ikke er udfærdiget korrekt er en anden belastning. Dårlig indtjening i form af lave fiskepriser for en vare, som fiskerne selv betegner som kvalitet, men hvor markedet åbenbart ikke mener det samme, er en tredje frustration.

25 interview

På land vil forandringer, omstruktureringer og jævnlige skift i et regelsæt ofte føre til stress blandt de ansatte. Det er beskrevet gennem en række undersøgelser af virksomheder på land.

- De forskellige påvirkninger og deres såkaldte "krydspres" er aldrig blevet systematisk studeret indenfor fiskeriet, siger arbejdspsykolog Jørgen Møller Christiansen, Center for Maritim Sikkerhed og Sundhed, Syddansk Universitet.

Derfor har CMSS sammen med Fiskeriets Arbejdsmiljøråd nu igangsat en undersøgelse, der skal belyse, hvad de mange nye tiltag og byrder for erhvervet betyder på godt og ondt for fiskerne. Planen er at interviewe 20 aktive

fiskere fordelt på skippere og partsfiskere, samt fem fiskere, der er ophørt i erhvervet. De informationer og begrundelser, som de giver, skal blandt andet være med til at danne grundlag for undersøgelser konklusioner og vurderinger.

Nyt område

Baggrunden for projektet er blandt andet, at Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i mange år har fokuseret på det fysiske arbejdsmiljø i form af udstyr og arbejdsmetoder, der kan øge sikkerheden.

Det psykiske arbejdsmiljø er derimod meget lidt beskrevet blandt fiskere. For hvad betyder det stadig

Fiskeren i krydspres
Kilde: Center for Maritim Sikkerhed og Sundhed, Syddansk Universitet.

større pres på fiskeskibperen om at leve op til en række reguleringer, meldinger og maskemål samtidig med at vejret spiller ind på fiskeriet, og biologien også påvirker.

Ifølge Jørgen Møller Christiansen kan forandringer på arbejdspladsen og i arbejdslivet have betydelige negative konsekvenser for trivsel og helbred. Et eksempel er den økonomiske krise. Set fra landjorden har den internationale krise haft en påvirkning på arbejdsmiljøet. For usikkerheden stiger og risikoen for stress øges.

"Og når man først er begyndt at opleve nedsat

Fakta

Om projektet

Pilotprojektet "Krydspres og følelsesmæssig nedslidning i fiskeri" udføres af forskere ved Center for Maritim Sikkerhed og Sundhed, CMSS, Syddansk Universitet. Projektet udføres i samarbejde med Fiskeriets Arbejdsmiljøråd. Forskningsleder er Jørgen Møller Christiansen, CMSS.

Projektet gennemføres i perioden fra 1. februar 2014 til 1. juli 2014, og emnet belyses blandt andet gennem artikler om emnet og interviews med 25 fiskere.

psykisk velbefindende i form af for eksempel dårlig søvn, stress-symptomer eller emotionel udmattelse, peger forskningen på, at det kan smitte af på privatlivet og resultere i dårlig balance mellem arbejde og privatliv samt have negative familiemæssige konsekvenser", skriver Jørgen Møller Christiansen i et oplæg til projektet.

Paralleller

I projektet vil Jørgen Møller Christiansen blandt andet indsamle materiale fra blandt andet FiskeriTidende, hvor fiskere udtrykker bekymring og frustration. Materialet skal være med til at dække omfanget sammen med en række interviews med fiskere. Derudover drages der paralleller fra andre erhverv, hvor der er erfaringer omkring forandrings betydning for det psykiske arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljørådet med i projektet

Krydspres ▶ Målet er at se om det kan gøres mindre belastende at være fisker

Af René Dandanell

Er der en sammenhæng mellem det pres og manglende forudsigelighed erhvervet udsættes for og et dårligt psykisk arbejdsmiljø? Tager fiskeren frustrationer med sig hjem til familien?

Det er spørgsmål som dem, som Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i samarbejde med Center for Maritim Sikkerhed og

Sundhed nu vil have undersøgt.

- Vi har kunnet se en tendens til frustration blandt fiskerne, siger Flemming N. Christensen, direktør i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Og det er afsmittende på hele arbejdsmiljøet om bord. For er skipperen frustreret og stresset, så kan det få en negativ afsmittning på hele besætningen.

- Vi vil se på, hvad

krydspåvirkninger gør ved folk, og om der er en årsagssammenhæng mellem eksempelvis reguleringer, forventninger og frustration, siger Flemming N. Christensen, der peger på, at der målet er at komme tættere på en belysning af forholdene, så omverden kan få en større forståelse for, at mere regulering ikke altid er af det gode.

FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD
Auktionsgade 1b Tlf. 75 18 05 66 www.f-a.dk
6700 Esbjerg Fax 75 18 05 75 e-mail: post@f-a.dk
Tilmeld dig vores nyhedsbrev på www.f-a.dk

Kontortider
Mandag - torsdag kl. 8.00-15.30 Fredag kl. 8.00-14.30

Hold dig opdateret med FiskeriTidende.dk

-hver dag

Racor brændstoffsiltre

Vi importerer de originale Racor brændstoffsiltre/ krumtapsiltre og elementer direkte fra USA.

Det originale Racor brændstofselement, er lavet af et materiale som vand ikke kan trænge igennem. Elementet findes i forskellige filtreringsfinheder.

Vi har et stort udvalg af filtre og elementer på lager.

For mere information, kontakt os, eller klik ind på vores hjemmeside.

Filtre med flow fra 57 til 34.000 liter/pr.time.

HOLM TECHNOSCAN AS

Sydvestvej 142-146 • 2600 Glostrup • Tlf. +45 43293100
info@holmtechnoscan.dk • www.holmtechnoscan.dk • Fax. +45 43293101

